

Warszawa, 15.02.2021 r.

**Szanowny Pan
Adam Niedzielski
Minister Zdrowia
Ministerstwo Zdrowia
ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa**

L. dz. 3/2021

Szanowny Panie Ministrze!

Odpowiadając na pismo ZPM.0212.12.2020 z dnia 19.01.2021 r. dotyczącego Projektu z dnia 11 stycznia 2021 r. Rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniające rozporządzenie w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, proponujące w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2001 r. w sprawie postępowania ze zwłokami i szczątkami ludzkimi (Dz. U. poz. 1783, z 2007 r. poz. 10 oraz z 2020 r. poz. 585) w § 6 dodaniu ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zakaz, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy otwarcia w krematorium trumny ze zwłokami, która będzie podlegała spopieleniu, celem ich pochowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”

Polskie Stowarzyszenie Pogrzebowe doceniając starania Ministra Zdrowia dotyczące prawnego uregulowania możliwości spopielenia zwłok sprowadzonych na terytorium RP po przeprowadzeniu konsultacji w środowisku stwierdza, że projekt zawiera sporo niedociągnięć i niedopowiedzeń mogących być różnie interpretowanych.

Według Polskiego Stowarzyszenia Pogrzebowego proponowany zapis powinien brzmieć:

**„3. Zakaz, o którym mowa w ust. 2 nie dotyczy otwarcia w zakładzie pogrzebowym lub domu przedpogrzebowym, posiadającym do tego odpowiednią infrastrukturę, trumny ze zwłokami sprowadzonymi spoza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, celem przełożenia zwłok do trumny kremacyjnej, które będą podlegały spopieleniu a następnie prochy pochowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
Utylizacja trumny w której zostało przywiezione ciało jak i metalowego wkładu cięży na firmie organizującej sprowadzenie zwłok z poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”.**

UZASADNIENIE

Zdaniem Polskiego Stowarzyszenia Pogrzebowego Projekt Rozporządzenia został napisany bez dogłębnego zbadania tematu. Cieszy nas jednak fakt, że projekt został przesłany do konsultacji min. do stowarzyszenia reprezentującego branżę pogrzebową.

- ◆ W uzasadnieniu do projektu czytamy „*Podjęte działania legislacyjne w zakresie nowelizacji rozporządzenia mają na celu dookreślenie miejsca, w którym może nastąpić otworzenie trumny ze sprowadzonymi zwłokami w celu ich spopielenia i pochowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.*” Natomiast sam projekt pomija kwestie sprowadzenia zwłok z poza terytorium RP. Gdyby proponowany zapis pozostał oznaczałoby to ni mniej ni więcej, że „możemy otworzyć każdą trumnę ze zwłokami które mają być spopielenie i pochowane na terytorium RP.
- ◆ Z projektu przepisu wynika jednoznacznie, że trumna może być otwarta przed spopieleniem wyłącznie (!) w krematorium. Jest to istotne ograniczenie, mogące powodować trudność w praktycznym stosowaniu tego przepisu. Np. Zarząd Cmentarzy Komunalnych w Warszawie a także kilka innych spopieleni wymagają dostarczenia do spopieleni zwłok w trumnach przygotowanych do spopielenia, nie przewiduje możliwości dokonywania w spopieleni jakichkolwiek czynności ze zwłokami. Przełożenie zwłok do trumny musi się odbywać w miejscu do tego celu specjalnie dostosowanym pod względem sanitarnym i pod ostrym rygorem bezpieczeństwa. Spopieleni nie spełniają tych warunków, chyba, że są w kompleksie z Zakładem (Domem) Przedpogrzebowym posiadającym taką infrastrukturę.
- ◆ W projekcie Rozporządzenia pominięto kwestię utylizacji wkładu metalowego wraz z trumną właściwą w której ciało zostało sprowadzone na terytorium RP. Wiadomo, iż trumna do kremacji nie może być lakierowana posiadać okuć metalowych. Naszym zdaniem utylizacja leży po stronie firmy organizującej repatriację zwłok.

Z poważaniem

Krzysztof Wolicki

Prezes

Polskiego Stowarzyszenia Pogrzebowego